

18. Palolaitos

Yleiskatsaus. Palolaitoksen tehtäväpiiriin kuuluvissa toimenpiteissä eli tulipalojen sammutuksessa, avunanto- ja pelastustyössä, sairaankuljetuksissa ja palotarkastuksessa ei v. 1970 tapahtunut edelliseen vuoteen verrattuna muuta muutosta kuin ehkä uusien teknillisten välineiden aiheuttamaa kehitystä ja parannusta sammutustyössä.

Tulipalojen lukumäärä väheni 1 049:stä v. 1969, 947:een v. 1970. Suuriksi katsottavia tulipaloja ei kertomusvuonna lainkaan sattunut.

Avunanto- ja pelastustöitä suoritettiin kertomusvuonna 563 tapauksessa, kun niitä v. 1969 oli ollut 490.

Sairaan kuljetuksessa tapahtui huomattavaa nousua edelliseen vuoteen verraten, v. 1969 oli 13 837 ja v. 1970 15 794 kuljetusta. Kuljetusmatkojen yhteinen pituus oli 229 223 km, eli keskimäärin 14.5 km suoritettua kuljetusta kohti. Sairaan kuljetusautoja oli palolaitoksella yhteensä 12 kpl, joista tapaturmakuljetuksissa oli päivittäin neljä sijoitettuna pääpaloasemalle, Kallion ja Haagan paloasemille sekä Herttoniemen palovartioasemalle. Potilaskuljetus suoritettiin Kallion paloasemalta käsin.

Ehkäisevän palontorjunnan alaan kuuluvien lakimääräisten palotarkastusten johdosta annettiin 2 301 korjausmääräystä. Tämän lisäksi suoritettiin 2 427 pyydettyä

tarkastusta sekä annettiin palonehkäisyä koskevia neuvoja ja ohjeita.

Kertomusvuoden aikana hankittiin palolaitokselle yksi paloauto sekä kaksi sairaankuljetusautoa. Öljyvahinkojen torjuntaan hankittiin erikoinen öljynpoistolaite sekä lisättiin öljynestopuomia 200 m.

Vapaaehtoisten palokuntien lukumäärä pysyi samana, mutta on todettava, että pitkät viikonloput varsinkin kesäaikana vaikeuttavat vapaaehtoisten palokuntien käyttöä.

Kertomusvuoden varsinaiset menot olivat yhteensä 10.23 mmk, josta palkkojen osuus oli 6.44 mmk ja kaluston vuotuishankinnan osuus 0.34 mmk.

Henkilökunnan harrastustoiminta jatkui edelleen vilkkaana.

Henkilökunta

Vuoden 1970 syyskuun 1. päivänä siirtyi pitkän ja ansiokkaan toimintansa palotoimen hyväksi tehnyt palopäällikkö Olli Lyly eläkkeelle. Palopäällikön virkaa määräsi palolautakunta vt:nä hoitamaan apulaispalopäällikkö Erkki Saksan ja apulaispalopäällikön virkaa paloinsinööri Åke Grönmarkin siksi kunnes virka vakinaisesti täytetään.

Eläkkeelle siirtyivät vuoden aikana lisäksi ruiskumestari Eino Jaale 1.10.1970 lukien,

palokersantti Alpo Pokkinen 1.9.1970 lukien, kirjaaaja Kerttu Merivirta 1.12.1970 lukien, palokorpraalit Holger Englund ja Aatos Toivanen 1.4., Knut Backman 1.5., Erik Saarikangas 1.6., Yrjö Ahjolinna 1.8. ja palokorpraali Arne Mohell 3.1.1971 lukien sekä esimies Mauno Peura 20.8.1970 lukien.

Palolaitoksen palveluksesta erosivat vuoden aikana palomiehet Eugen Eschner, Reino Lahtikivi ja Matti Auvinen.

Tp.palomestarin virkaan nimitti palolautakunta 15.6.1970 lukien ruiskumestari Reino Määttäsen. Virka oli perustettu palopäällystön lyhennetyin työajan aiheuttamien järjestelyjen vuoksi.

Ruiskumestarin virkoihin nimitti palolautakunta palokersantit Birger Söderlundin 1.11.1970 ja Lauri Liljan 20.12.1970 lukien.

Palokersantin virkoihin nimitti palolautakunta palokorpraalit Vilho Kuokkasen, Veikko Kyntäjän ja Taisto Silvennoisen.

Palokorpraalin virkaan palopäällikkö nimitti 10 palomiestä, palomiehen virkaan 12

tp.palomiestä ja tp.palomiehen virkaan 12 miestä, sekä otti tilapäisen tp. palomiehen virkaan 12 uutta miestä.

Kuoleman kautta poistui palolaitoksen riveistä palokorpraali Sune Halén 6.8.1970.

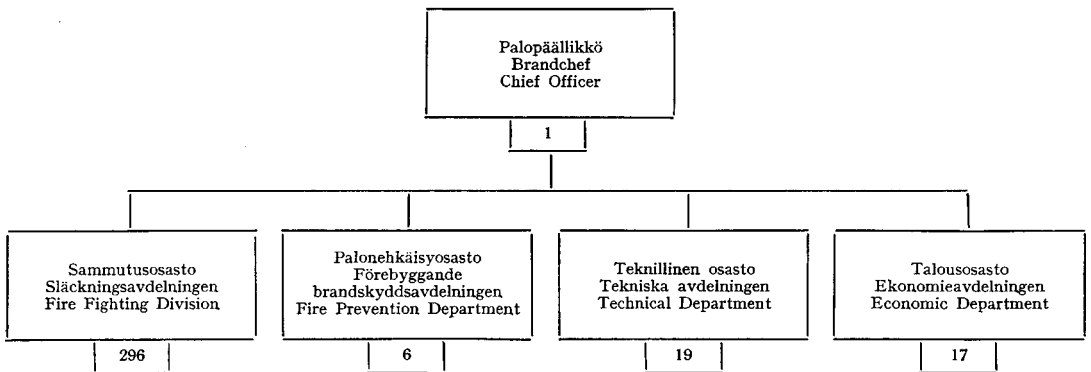
Esimieheksi palolaitoksen korjaamoon nimitti palopäällikkö maalari Aimo Närväsen.

Kirjaajan virkaa on 1.11.—31.12.1970 hoitanut toimistoapulainen Laina Heino ja toimistoapulaisen virkaa tp.toimistoapulainen Liisa Hentunen.

Palolaitoksessa palveli kesäkuukausina 70 palomiehen vuosilomasijaista sekä muuna vuoden aikana 14 palomiehen sairaus- ja vuosilomasijaista.

Palolaitoksen henkilökunnan kokonaislukumäärä oli 339, joka oli yhtä pienempi kuin vuonna 1969. Viranhaltijoita oli 308 miestä ja 6 naista sekä työsopimussuhteessa olevia 20 miestä ja 5 naista.

Osastoittain jakautui henkilökunta seuraavasti:

Sammutusosastoon on lisäksi tässä luettu kuuluvaksi neljä työsopimussuhteista sairaankuljettajaa ja taluosastoon palkkiovirkainen kapellimestari.

Terveystila. Kertomusvuoden aikana sattui sammutushenkilökunnan keskuudessa sammutustyössä 4 tapaturmaa ja harjoituksissa tai työpalveluksessa 60 tapaturmaa. Niiden aiheuttamat työpäivämenetykset oli-

vat 805 päivää ja niistä suoritettiin korvauksia 29 101 mk. Teknillisen osaston henkilökunnan keskuudessa sattui 2 tapaturmaa, joista aiheutui työpäivämenetyksiä 7 päivää ja josta suoritettiin korvauksia 175 mk ja palonehkäisyosaston henkilökunnan keskuudessa yksi tapaturma, josta aiheutui työpäivämenetyksiä 7 päivää ja joista suoritettiin korvauksia 326 mk.

Sairauden tai tapaturman perusteella myönnettiin viranhaltijoille ja vuosilomaisjaisille sairauslomaa 385 (ed. v. 248) kertaa; sairauspäiviä oli yhteensä 4 612 (2 286). Työsopimussuhteessa olevien vastaavat luvut olivat 18 (22) ja 337 (248).

Henkilökunnan eri ryhmien sairauspäivien keskimääräinen luku sairaustapausta ja henkilöä kohti oli seuraava:

Henkilökuntaryhmä	Sairastuneiden henkilöiden määrä	Sairauspäivien keskim. luku vuodessa	Sairaus-tapausta kohti	Henkilöä kohti
<i>Viranhaltijat</i>				
Päällystö	5	20.8	6.0	
Alipäällystö	9	16.8	4.3	
Miehistö	155	24.3	10.8	
Talous- ja huoltohenkilökunta	9	28.1	13.3	
<i>Työsopimussuhteessa olevat</i>	10	33.7	22.5	

Koulutus. Sammutushenkilökuntaa koulutettiin jatkuvasti eri palopiireissä piirien päälliköiden kuukausittain laatimien koulutusohjelmien mukaan. Yhdessä sairaalaviraston kanssa järjestettiin kokeilumielessä eri sairaaloissa toimeenpantu 25 t käsittävä potilaiden käsittelyä ja ensiavunantoa koskeva kurssi, jonka suoritti 73 palolaitoksen viranhaltijaa. Palomiehen alkeiskurssin suoritti 13 viranhaltijaa.

Valtion palo-opistossa suorittivat palomestarin tutkinnon ruiskumestari Lauri Lilja, palokersantit Jouko Järvinen, Kalevi Laakso, Paul Lassila ja Osmo Nurmio. Saman opiston järjestämän sammutustyön johtajien säteilysuojauskurssin suorittivat apulaispalopäällikkö Erkki Saksa, palomestari Pekka Ennevaara ja apulaispalomestari Yrjö Sainio.

Kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan järjestämän johtamistaidollisen kurssin II jakson suoritti 3 miestä sekä tulokaskurssin 2 miestä.

Palotarkastaja Rönkkömäki suoritti Insinöörijärjestöjen koulutuskeskuksen järjestämän 2 päiväisen teollisuuden rakenteellisen palontorjuntakurssin. Lisäksi ovat palolaitoksen päällystään kuuluvat viranhaltijat osallistuneet Suomen Palopäällystöliiton järjestämiin eri koulutustilaisuuksiin. Miehistöön ja alipäällystään kuuluvat useat viranhaltijat osallistuivat Porissa pidetyille »Teoriaa käytäntöä varten» päiville.

Kiinteistöt ja kalusto. Kiinteistöt. Palolaitoksessa ei kertomusvuonna suoritettu rakennustöitä. Kaikissa rakennuksissa on tehty erilaisia vuosikorjauksia.

Kalusto. Vuodelle 1970 laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti parannettiin palolaitoksen sammutus- ja pelastusvalmiutta hankkimalla yksi Fargo D-500 -merkkinen paloauto, joka on varustettu 1 500 l:n vesisäiliöllä, 160 l:n vaahtonestesäiliöllä sekä yhdistetyllä korkea- ja matalapainepumpulla. Lisäksi hankittiin 4 000 m³:n ja 3 000 m^{1½}:n paloletkua, 20 kpl Tempus-merkkisiä CO₂ käsisammuttimia, 40 kpl paineilmalaitteita, 80 kpl paineilma- ja varapulloja sekä 4 kpl moottorisahoja. Viestikalustoa lisättiin kuudella autoradiopuhelimella.

Myös sairaankuljetuskalustoa uusittiin kertomusvuoden aikana siten, että hankittiin kaksi Plymouth Belvedere -merkkistä sairaautoa. Aikaisemmat pakettiautoalustalle rakennetut kuljetusautot päätettiin korvata malleilla, joiden ajo-ominaisuudet, jousitus ja sisustus antavat suuremman turvallisuuden ja mukavuuden potilaalle. Samalla otettiin huomioon se seikka, että autossa on oltava hyvät tilat sairaankuljettajan työskentelyä varten. Lisäksi kiinnitettiin huomiota potilasosaston tehokkaaseen ilmastointiin ja ääneneristykseen sekä tehokkaan hoitokaluston sijoittamiseen.

Öljyvahinkojen torjunta ja siihen tarvittava kalusto on kertomusvuonna ollut suuren huomion kohteena. Aikaisemmin hankitut öljypuomit ja öljynpoistolaitteet olivat toistuvassa käytössä, mutta tällöin huomattiin,

että suurempien öljymäärien poistaminen esim. öljysatamissa vaatii tehokkaampia menetelmiä. Tästä johtuen hankittiin kertomusvuoden aikana länsisaksalainen Rheinwerft-merkkinen öljynpoistolaite, jonka toiminta perustuu eräänlaiseen ylivuotomenetelmään. Siinä öljy erotetaan vedestä vedessä kelluvan laitteen välityksellä. Laitteen öljyteho on 10 m³/h aina 20 cm aaltokorkeuteen asti. Laite on sijoitettu proomuun, jolla se voidaan kuljettaa ja johon kerätty öljy pum-

ataan. Proomuun on sijoitettu myös laitteen sähkögeneraattori, teholtaan 20 kW. Öljyä voidaan kerralla ottaa proomuun 18 000 l.

Lisäksi hankittiin 200 m öljyntorjuntapuomia.

Palolaitoksen moottoriajoneuvojen ja -ruiskujen lukumäärä ja jakaantuminen eri paloja palovartioasemille vuoden lopussa selviää seuraavasta taulukosta:

Sijoituspaikka Placering Location	Moottoriajoneuvoja Motorfordon Motor vehicles														Hyökkäys- ja ruiskuveneitä Attack- och sprutbåtar Fire boats	Moottori-ruiskuja Motorsprutor Motor pumps	
	Varsinaiset sammutusautot Egentliga släckningsbilar Fire engines							Nostolava-autoja Bil med hydr. läve Truch with hydr. platform	Sammakkomisautoja Grodsmanvagnar Frogmanvans	Sairaankuljetusautoja Ambulanser Ambulances	Vesivojelautoja Vattenskyddsbilar Waterpotection cars	Henkilöautoja Personbilar Cars	Kuorma- ja pakettiautoja Last- och paketbilar Trucks and vans	Traktoreita Traktorer Tractors			Yhteensä Summa Total
	Ruiskuautoja Sprutbilar Pump trucks	Pioneeriautoja Pionjärbilar Pioneer trucks	Vesitankkautoja Vattentankbilar Water tank trucks	Vaahautoja Skumsläckningsbilar Foam trucks	Letkuautoja Slangbilar Hose trucks	Konettikasautoja Maskinstegar Ladder trucks	Yhteensä Summa Total										
<i>Sammutusosasto</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Släckningsavdelningen</i> Fire fighting division																	
Pääpalosama	2	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	10	—
Haagan paloasema .	2	1	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	9	—	4
Käpylän paloasema	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5	—	6
Malmin palovartioasema	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kallion paloasema ..	2	1	—	2	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	15	—	—
Herttoniemen palovartioasema	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	2	—	2
Suomenlinnan palovartioasema	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Varalla	7	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	10	—	86
I reserve																	
In reserve																	
<i>Teknillinen osasto</i> ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—
<i>Tekniska avdelningen</i> Technical Dept.																	
Yhteensä Summa Total	17	2	2	2	3	3	1	1	14	1	6	3	2	57	2	106	

Palolaitoksella oli siis 31 varsinaista sammutusautoa, joista 22:ssa oli pumppu. Näistä 12 autossa oli yhdistetty korkea-matalapainepumppu. Pumpulla varustetuista autoista

oli yhdessä 3 500, kuudessa 2 800, yhdessä 2 500 ja yhdessä 1 000 l/min. -tehoinen pumppu sekä seitsemässä yhdistetyt 1 500 l/min (8 ilmakehän) matala- ja 250 l/min (46 ik)

korkeapainepumppu sekä neljässä vastavasti 2 200 l/min 8 ik:n paineella ja 200 l/min 60 ik:n paineella ja yhdessä 2 800 l/min 8 ik:n paineella ja 300 l/min 50 ik:n paineella sekä yhdessä 1 400 l/min 8 ik:n paineella. Mainituissa autoissa oli lisäksi vaahtosammutuslaitteet, joiden teho kahdeksassatoista autossa oli 1 000 l/min. yhdessä 16 000 l/min ja yhdessä 32 000 l/min.

Moottoriruiskuista oli kaasuturbiinipumppu teholtaan 2 200 l/min, viisitoista ruiskua teholtaan 2 000, kaksi 1 500, neljä 1 400, kolme 1 000, kuusikymmentäkolme 800, kaksi 600, neljä 500 ja kuusi 230 l/min.

Ruiskuveneen HRV:n pumppujen teho oli yhteensä 8 000 l/min. Veneessä oli lisäksi korkeapainepumppu ja vaahtosammutuslaitteet. Hyökkäysveneessä oli yksi kannettava moottoriruisku, teholtaan 2 000 l/min sekä yksi pieniruisku teholtaan 500 l/min.

Palolaitoksen kaikkien pumppujen yhteinen teho oli 159 930 l/min.

Uutta kumitettua paloletkua hankittiin vuoden aikana yhteensä 7 000 m. Käyttökelvotonta letkua poistettiin 1 875 m. Letkuvarasto oli vuoden lopulla yhteensä 93 559 m paloletkua, josta 53 525 m 3":n liittimillä varustettua pääjohtoa. Korkeapaineletkuja oli palolaitoksella yhteensä 1 360 m.

Palopostit ja vedenottopaikat. Kertomusvuoden aikana valmistui 95 uutta vesijohdon palopostia, joten niiden lukumäärä vuoden lopussa oli 5 904. Esi-kaupunkialueella oli useita palokaivoja ja -altaita.

Paloilmoituslaitteet ja viestivälineet. Yksityisten automaattisia palohälytys- ja sprinklerlaitteita kytkettiin palolaitoksen vastaanottokeskuksiin vuoden aikana 36 ja vuoden lopussa oli niitä kytketty pääpaloaseman keskuksen 116, Kallion paloaseman keskuksiin 259 ja Haagan paloaseman keskuksen 83.

Puhelinyhdistyksen hätäpuhelinkeskukseen, josta pääpaloasemalle ja Kallion paloasemalle oli suorat johdot, oli kytketty 700

hätäpuhelin. Lisäksi voitiin hätäpuhelin-keskus hälyttää jokaisesta puhelimesta numerolla 000. Palolaitoksen hälytyskeskuksen hälytysnumero 005 oli yhdistetty Puhelinyhdistyksen keskuksen viidellä johdolla. Hälytystä varten oli palo- ja palovartioasemat sekä poliisilaitos yhdistetty toisiinsa suoralla puhelinjohdolla. Kallion paloasemalla sijaitsevan sairaankuljetuskeskuksen hälytysnumero oli 0066.

Radiopuhelinliikennettä varten oli pääpaloaseman hälytyskeskuksessa sammutustoiminnan ja Kallion paloasemalla sairaankuljetustoiminnan radiokeskus, joiden vastaanottimet oli sijoitettu Ilmalan vesitorniin ja lähettimet pääpaloasemalle ja Kallion paloasemalle. Kuudessa päivystysautossa, 24 paloautossa ja kahdessatoista ambulanssautossa sekä kahdessa sammutusaluksessa oli radiopuhelin.

Sammutus-, avunanto- ja sairaankuljetustoiminta. Sammutustoiminta. Palolaitos hälytettiin kertomusvuonna eri syistä kaikkiaan 1 914 kertaa. Hälytysten syyt ja määrä ilmenevät seuraavasta taulukosta.

Hälytysten syyt	Lukumäärä
Tulipalo	947
Nokipalo	16
Savu tai kaasu	46
Erehdys	95
Automaattisten hälytyslaitt.vast.otto-keskukseen tulleet vikahälytykset:	
vika hälytyslaitteessa	55
linjavialta aiheutunut	41
vahingon aiheuttama	112
Ilkivalta	67
Happikojeavustus	—
Sammakkomiesavustus	67
Muut avustukset	563
Yhteensä	2 009

V. 1970 tulipalosta johtuvat hälytykset suoritettiin 564 tapauksessa puhelimitse ja 366 tapauksessa Puhelinyhdistyksen hätä-

keskuksen kautta joko hätäpuhelimesta tai muista puhelimista numerolla 000. Tulipalo-hälytys suoritettiin automaattisella hälytyslaitteella ja 18 tapauksessa ja suullisesti 20 kertaa.

Kertomusvuonna sattuneesta 947 tulipalosta oli pieniä eli sellaisia, jotka sammutettiin sankoruiskulla, muilla käsisammuttimilla tai paloauton säiliösuihkulla kaikkiaan 754 eli 79.7 %, keskikokoisia tulipaloja 33 eli 3.49 %. Suuria tulipaloja ei toimintavuonna ollut.

Palonalkuja, jotka oli sammutettu ennen palokunnan paikalle tuloa, oli 160 eli 16.87 %.

Tulipalot jakautuivat eri kuukausille seuraavasti:

Kuukausi	Tulipaloja	Kuukausi	Tulipaloja
Tammikuu ...	55	Heinäkuu	72
Helmikuu	62	Elokuu	76
Maaliskuu	62	Syyskuu	69
Huhtikuu	52	Lokakuu ...	82
Toukokuu	157	Marraskuu ...	67
Kesäkuu	124	Joulukuu ...	69
Yhteensä 947			

Tulipaloista sattui 576 klo 6—18 ja 370 klo 18—6 välisenä aikana.

Kertomusvuonna sattuneiden tulipalojen jakaantuminen syttymispaikan ja syttymissyyn mukaan selviää liitteenä olevasta taulukosta.

Avunanto- ja pelastustyöt. Avunanto- ja pelastustöitä suoritettiin kertomusvuonna 563 tapauksessa. Tuuletusta suoritettiin savu- ja kaasuvaaran takia 46 kertaa. Tämän lisäksi suoritettiin vedensuutusta ja annettiin tikapuu- tai muuta avustusta sekä lainattiin kalustoa 417 kertaa.

Palolaitoksen sammakkomiehet hälytettiin sukellustehtäviä varten 67 kertaa, joista kuitenkin ei 22 tapauksessa ollut sukellustoimintaa. Toiminta koski hukkuvan pelastamista tai hukkuneen etsimistä.

Sairaankuljetustoiminta. Sairaankuljetusautoja hälytettiin kertomusvuoden aikana 17 898 kertaa. Sairaankuljetuksia suoritettiin 15 794 kertaa ja tapauksia, jolloin potilasta ei tarvinnutkaan viedä tai potilas oli jo viety muiden toimesta, oli 2 104.

Sairaankuljetukset jakaantuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi	Sairaankuljetuksia	Kuukausi	Sairaankuljetuksia
Tammikuu ...	1 315	Heinäkuu ...	1 229
Helmikuu ...	1 170	Elokuu	1 318
Maaliskuu ...	1 203	Syyskuu ...	1 362
Huhtikuu ...	1 298	Lokakuu ...	1 302
Toukokuu ...	1 472	Marraskuu	1 294
Kesäkuu	1 425	Joulukuu ...	1 406
Yhteensä 15 794			

Kuljetusmatkojen pituus oli 229 223 km eli keskimäärin 14.5 km suoritettua kuljetusta kohti.

Palovahingot. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 798 904 000 mk ja kiinteän omaisuuden arvo 577 461 000 mk eli yhteensä 1 376 365 000 mk. Vahingon suuruuden tai palovahingon korvauksen määrä nousi irtaimiston osalta 3 371 464 mk:aan ja kiinteimistön osalta 2 995 903 mk:aan eli yht. 6 367 367 mk:aan, joka oli 0.46 % uhatun omaisuuden arvosta.

Luvut ovat vuodelta 1969.

Palovahinkojen korvausprosentit v. 1960—1969 ovat olleet seuraavat:

1960	0.6	1965	0.5
1961	0.6	1966	0.5
1962	0.4	1967	0.4
1963	0.6	1968	0.4
1964	1.0	1969	0.5

Kertomusvuonna sattuneissa tulipaloissa kuoli 11 ihmistä sekä tuhoutui 11 rakennusta kokonaan ja 32 osittain.

Palonehkäisytoiminta

Rakennuspiirustusten tarkastus. Palotarkastaja tai apulaispalotarkastaja osallistui viikottain rakennustarkastustoimikunnan kokouksiin, joissa käsiteltiin vuoden aikana noin 500 rakennuskohdetta. Erikoistapauksissa toimitettiin palolaitoksen puolesta piirustusten seikkaperäinen ennakkotarkastus. Rakennuskatselmuksissa ei palolaitoksen edustaja ollut mukana. Uudisrakennustyömailla suoritettiin pyynnöstä tarkastuksia.

Lausuntoja annettiin palonehkäisyyden liittyvistä asioista kaupunginhallitukselle 4, kauppa- ja teollisuusministeriölle 8, rakennusvirastolle 34, rakennustarkastusvirastolle 29, sähkölaitokselle 6, urheilu- ja ulkoiluvirastolle 4, kiinteistövirastolle 2, metrotoimistolle 2, vesilaitokselle 1, Uudenmaan lääninhallitukselle 1, Helsingin Uudet Asuntolat Oy:lle 1 sekä muille viranomaisille ja yksityisille 14 ja maistraatille 102.

Palotarkastukset ja valistustoiminta. Yleinen palotarkastus toimitettiin asuinkiinteistöissä I, II, III, IV, V, VII ja VIII nuohouspiirin alueella keväällä 12.1.—29.5.1970 välisenä aikana ja kaupungin hallinnolliseen alueeseen kuuluvilla saarilla, ranta- ja kesähuvila-alueilla 29.6.—28.7.1970 välisenä aikana sekä erikoiskohteiden tarkastus, joka koski yksinomaan teollisuus- ja virastotaloja, kouluja, sairaaloita sekä muita kuin asuinkiinteistöjä koko kaupungin alueella syksyllä 21.9.—2.12.1970 välisenä aikana. Tarkastuksessa todettujen puutteellisuksien johdosta annettiin 2 301 korjausmääräystä. Jälkিতarkastuksia suoritettiin kunkin alueen yleisen tarkastuksen jälkeen. Tämän lisäksi suoritettiin 2 427 pyydettyä tarkastusta sekä annettiin palonehkäisyä koskevia neuvoja ja ohjeita.

Kertomusvuoden aikana jatkettiin palonehkäisyosastossa edelleen kiinteistökortiston tekoa. Kortistosta ilmenee kiinteistönomistaja, osoite, rakennusaine, kerrosluku, rakennuksen käyttötapa, vaaralliset palokohteet,

kuten palavan nesteen varastot, niissä olevat sammutuslaitteet, henkilöturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet yms.

Palopäällystö ja -alipäällystö piti vuoden aikana sairaaloissa ja teollisuus- ym. laitoksissa sekä opintopäivillä, kursseilla ja Valtion palo-opistossa oppitunteja ja valistus-tilaisuuksia palo- ja henkilöturvallisuudesta sekä lisäksi paloturvallisuutta koskevia luentoja erilaisilla väestönsuojelukursseilla.

N u o h o u s

Palolautakunta yhdisti kertomusvuonna edelleen nuohouspiirejä ja muutti niiden numerointia. Tämän mukaan nuohouspiirejä jäi 10, joiden hoitajina olivat joko väliaikaismääräyksellä tai vakinaisella määräyksellä toimineet piirinuohoojat.

II nuohouspiirin yhdistämisestä muihin piireihin johtui myös se, että piirien numerointi muutettiin 1.7.1970 jälkeen.

Palolautakunta hylkäsi 8.6.1970 piirinuohooja Toivo Lehdon anomuksen saada jatkaa nuohouspiirin hoitamista eläkeiän saavuttamisen jälkeen. Samoin päätti lautakunta palopäällikön esityksestä irtisanoa piirinuohooja Olavi Karasuon I nuohouspiirin tehtävistä eläkeiän saavuttamisen vuoksi 1.1.1971 lukien. Piirinuohoojan tehtävistä erosivat omasta pyynnöstään piirinuohoojat Klaus Ruotsalainen ja Eino Fredman.

Palolautakunnan päätöksistä valittivat piirinuohoojat Lehto ja Karasuo lääninhallitukselle, joka valitus jäi vielä ratkaisematta.

Piirinuohoojien lisäksi piireissä palveli etumiehiä, nuohoojia ja oppilaita.

Yleinen nuohous suoritettiin jokaisessa piirissä 6 kertaa ja erikoiskohteiden nuohous palojärjestyksen mukaisesti.

Piirinuohoojat osallistuivat nuohouspiireissään yleiseen palotarkastukseen. Lisäksi suorittivat piirinuohoojat muita tarkastuksia sekä kukin vuorollaan nokipalopäivystystä..

Kertomusvuonna sattui 16 nokipaloo. Viimeisenä kymmenvuotiskautena niiden lukumäärä on ollut seuraava:

1961	26	1966	29
1962	22	1967	19
1963	36	1968	14
1964	27	1969	20
1965	31	1970	16

Piirinuohoojien nuohousluettelot tarkastettiin vuoden aikana 12 kertaa.

Nuohouspiirien lopullinen järjestely on vielä kesken.

Talous ja yleinen hallinto

Menot ja tulot. Palolaitoksen menot olivat toimintavuonna yhteensä 10.23 mmk, josta palkkamenojen osuus oli 6.44 mmk ja kaluston vuotuishankinnan osuus 0.34 mmk.

Määrärahoja siirrettiin käytettäväksi seuraavana vuonna suunnilleen saman verran kuin edellisenä vuonna eli 34 523 mk. Menojen nousu edelliseen vuoteen verrattuna oli 1.11 mmk, mikä johtui lisääntyneistä eläkekustannuksista ja erikoiskaluston hankinnasta.

Avustuksena jaettiin Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle 6 000 mk, kaupungin alueella toimiville muille vapaaehtoisille palokunnille ja Suomen Meripelastusseuralle yhteensä 74 887 mk, vapaaehtoisten palokuntien kilpailutoiminnan tukemiseen 1 000 mk ja palolaitoksen henkilökunnan kesäkodin vuokria varten 600 mk eli avustuksia yhteensä 82 487 mk.

Tuloissa tapahtui toimintavuonna 9.13 %:n lisäys edelliseen vuoteen verrattuna.

Kun tulojen yhteismäärä v. 1969 osoitti 592 123 mk oli vastaava luku 646 185 mk v. 1970.

Sairaalavirasto ei enää korvannut palolaitokselle sairaankuljetustoiminnan nettomenoja.

Varsinaisista sairaankuljetuksista kertyi tuloja 425 776 mk, luontoisetukorvauksista 31 808 mk, vuokrista 78 791 mk ja kaluston lainauksista sekä avunantotöistä 109 808 mk.

Rahastot. Helsingin kaupungin palokunnan rahaston menot olivat kertomusvuonna 21 472 mk. Tuloja kertyi sairaankuljetusmaksuista 39 302 mk, korkotuloja oli 8 628 ja lahjoituksia 2 500 mk eli tuloja yhteensä 50 430 mk. Käyttövaroista siirrettiin 60 % eli 26 725 mk pääomaan, jolloin se vuoden lopussa nousi 122 700 mk:aan. Käyttämättömiä varoja (säästö vuodelle 1971) oli vuoden lopussa 17 816 mk.

Gösta Waseniuksen rahaston pääoma oli vuoden alussa 11 833 mk ja käyttövaroja 1 311 mk. Korkotuloja kertyi vuoden aikana 1 157 ja edellisen vuoden tapaan lahjoitti Ranskan suurlähettiläs 100 mk eli tuloja näin ollen yhteensä 1 257 mk. Pääoma kasvoi 147 markan suuruisen indeksihyvityksen johdosta 11 980 mk:aan. Käyttövaroja siirrettiin pääomaan 50 % eli 1 059 mk, jolloin se nousi vuoden lopussa 13 040 mk:aan ja vuodelle 1971 jäi käyttövaroja 1 059 mk. Vuoden aikana olivat rahaston menot 450 mk.

Vakuutusyhtiöiden palolaitoksen 100-vuotispäivänä tekemästä 10 000 mk:n suuruudesta lahjoituksesta perustetusta stipendirahastosta oli vuoden 1970 alussa jäljellä 4 672 mk. Rahaston menot olivat 3 534 mk ja korkotulot 104 mk, joten rahaston varat vuoden lopussa olivat 1 242 mk.

Varapalokunnat

Sopimuksen mukaan kaupungin palotoimeen kuuluvina varapalokuntina toimi 16 vapaaehtoista palokuntaa ja Suomen Meripelastusseura, joiden yhteinen toimiva miesvahvuus oli 558 miestä ja kalustovahvuus seuraava: paloautoja kiintopumppuineen 18, moottoriruiskuja 20, vesisäiliöitä 18, joiden yhteinen tilavuus oli 34 500 l, 3":n letkua 3 970 m, 2":n letkua 700 m ja 1½":n letkua 4 970 m.

Näiden lisäksi toimi kaupunkialueella yksi tehdaspalokunta ja yksi laitospalokunta.

Varapalokuntien palotoiminta oli kertomusvuoden aikana seuraava:

Varapalokunta Frivilliga brandkårerna Voluntary fire brigades		Hälytysten luku kaupunkialueella Antal alarmen inom stadsområdet Number of alarms within the city limits
Helsingin	VPK	2
Degerön	»	2
Haagan	»	—
Karjalaisten	»	—
Lautasaaren	»	2
Malmin	»	5
Marjaniemen	»	4
Oulunkylän	»	4
Pakinkylän	»	1
Pitäjänmäen	»	2
Puistolan	»	22
Pukinmäen	»	7
Tammisalön	»	—
Tapanilan	»	11
Vanhan Käpylän	»	—
Vartiokylän	»	7
Suomen Meripelastusseura	»	1
Yhteensä		70

Kaupunkialueen ulkopuolella sattui yksi hälytys.

Tulipalojen syttymispaikat ja -syyt v. 1970

Platser och orsaker

Syttymispaikka Brandplats Location of fires	Syttymissy . Brandorsak . Causes of fires									
	Viallinen tulisija tai savujohto Felaktig eldstad eller rökkana Defective fireplace or chimney	Tulisijan tai savuhormin liika- kuumeneminen Överhettad eldstad eller rökkana Fireplace or chimney overheated	Savupiipusta tullut kipinä Gnistra från skorsten A spark from chimney	Tulisijasta lentänyt kipinä ym. Gnistra från eldstad A spark from fireplace	Kuunna tuhka tai esine Het aska eller uppvarmt föremål Hot ashes or object	Salama Blixt Lightning	Sähkölaitteiden huolimaton käyttö Vårslös hantering av elapparatur Careless handling of electric appliances	Muit sähköistä aiheutuvat sytyt Övriga av elektricitet förorsakade bränder Other causes due to electricity	Palavien nesteiden huolimaton käyttö Vårslös hantering av brännbara vätskor Carelessness with inflammable liquids	
Asuinhuone - Bostadsrum - Living accom- modation	4	5	—	1	—	—	4	13	2	
Asuinrakennus - Bostadshus - Residential building	—	—	—	—	2	1	—	4	—	
Auto ym. moottoriajoneuvo - Bil e.a. mo- torfordon - Car or other motor vehicle ...	—	—	—	—	2	—	—	79	3	
Autotalli - Garage - Garage	—	—	—	1	—	—	—	1	1	
Eteinen - Tambur - Hall	—	—	—	—	—	—	—	3	—	
Silta - Bro - Bridge	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Hiilivarasto - Kollager - Coal yard	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hissi + moottori - Hiss - Lift or its engine	—	—	—	—	—	—	—	3	—	
Hotelli, sairaala ym. yleinen huoneisto - Hotell, sjukhus mm. allmän lokal - Ho- tel, hospital etc. public premises	1	8	—	—	—	—	—	5	—	
Kaatopaikka - Avstjälningsplats - Dump	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Katto - Tak - Roof	—	—	1	—	—	—	—	—	—	
Kellari - Källare - Basement	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Keittiö, keittokomero - Kök, kokvrå - Kitchen, kitchenette	—	9	—	—	—	—	3	—	—	
Laiva, moottorivene - Fartyg, motorbåt - Ship, motorboat	1	—	—	—	—	—	—	2	—	
Liikehuone - Affärsrum - Business premises	—	—	—	—	—	—	—	5	1	
Lautatarha - Brädgård - Lumber yard	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Metsä - Skog - Woods	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Muuntaja - Transformator - Transformer	—	—	—	—	—	—	—	4	—	
Neonvalomainos - Neonljusreklam - Neon lights	—	—	—	—	—	1	—	4	—	
Nurmikko, maasto - Gräsmatta, mark- brand - Lawn, terrain	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
Pannuhuone - Pannrum - Boiler room	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Parakki - Barack - Barracks	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pesutupa - Tvätstuga - Laundry room ...	—	—	—	—	—	—	—	2	—	
Raitiovaunu - Spårvagn - Tram	—	—	—	—	—	—	—	3	—	
Rakennustyömaa - Byggnadsarbete - Con- struction site	2	12	—	—	1	—	—	29	1	
Rautatievaunu - Järnvägsvagn - Railway carriage or waggon	—	3	—	—	—	—	—	—	—	
Roskakuilu - Förvaringsrum för sopor - Garbage chute	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Roskalaatikko - Soplår - Dust bin	—	—	—	—	5	—	—	—	—	
Sauna - Bastu - Sauna bath	1	6	—	—	—	—	—	1	—	
Sähköpylväs - Elstolpe - Pylon	—	—	—	—	—	—	—	5	—	
Tehdaslaitos - Fabrik - Factory	—	—	—	—	—	—	—	3	—	
Työhuone - Arbetsrum - Workshop	—	5	—	—	—	—	2	2	1	
Ullakko - Vind - Attic	—	—	—	—	—	1	—	2	1	
Vaja tai ulkorakennus - Skjul eller uthus- byggnad - Outbuilding	1	3	—	—	—	—	—	3	—	
Varasto - Lager - Store	—	—	—	—	—	—	—	2	1	
Yhteensä - Summa - Total	12	51	1	2	10	5	9	177	12	

